

[Den fungerende statsminister.]

Min tak gælder naturligvis især de fire forligspartier og ganske særlig de ærede medlemmer, der har deltaget i de lange forhandlinger, der førte frem til forliget, dels i udvalget, dels i den mindre gruppe, der under navn af studiekredsen mødtes på mit kontor i udenrigsministeriet. Som blandt andre det ærede medlem hr. Erik Eriksen har givet udtryk for, var vi virkelig kommet på hårdt arbejde. Jeg tror, det er adskillige år siden, at så omfattende dele af det danske samfunds økonomiske og sociale anliggender har været genstand for en så dybtgående behandling. Det svarer vel mere til den række af økonomiske, politiske og sociale forlig, som 30ernes politik byggedes op på indtil de mere skyttegravsprægede arbejdsforhold, vi har været vænnet til i hvert fald i den sidste halve snes år eller mere.

Ud fra disse forudsætninger ville det i og for sig have været politisk forståeligt, om vi ikke havde kunnet løse opgaverne, og en overgang så det jo ud til, at vi ikke magtede det. Men jeg tror, man kan sige, at havde vi ikke evnet at finde frem til dette forlig, ville befolkningen ikke have forstået det, erhvervene ville ikke have forstået det, arbejderne og de folk, der har at gøre med dansk byggeri, ville ikke have forstået det, og vore venner i udlandet ville heller ikke have forstået det.

Efter min mening var det det danske folkets, de politiske partiers, samfundsmæssige pligt at tilstræbe og at nå dette forlig. Nu er det naturligvis ikke nok at lave forlig; der skal også komme et resultat ud af det, som i kvalitet og virkninger står på højde med anstrengelserne og især på højde med de opgaver, der skal løses.

Jeg håber, at forliget nu vil få de virkninger og den indflydelse, vi tilsigtede. Her har vi alle et medansvar, men naturligvis har regeringen ganske særlig et ansvar, og jeg kan forsikre, at regeringens gode vilje til at leve op hertil ikke vil mangle.

Helt tilfredsstillende oppositionen kan vi måske ikke, men i hvert fald vil vi gøre vort bedste. Det ærede medlem hr. Poul Møller ville ikke tro på, at større politiske perspektiver kunne udspringe af dette forlig. Det ærede medlem mener, at tillid og mistillid er fordelt i omtrent samme forhold

efter forliget, som tilfældet var før forliget. Jeg forstod nærmest på den ærede konservervative ordfører, at han mente, at venstre og de konservative nu ville falde tilbage i de gamle skyttegravslinjer, og at man med forliget havde udtømt samarbejdsviljen i hvert fald i denne omgang. Det er muligt, at det ærede medlem har ret i denne pessimisme, men jeg vil dog tro, at der er mange, også inden for det ærede medlems egen vælgerkreds, der vil have svært ved at forstå det. Det altovervejende flertal i denne sal har dog fælles ansvar i udenrigspolitik, i forsvarspolitik og nu tillige i markedspolitikken, og under disse forudsætninger burde vi vel kunne forliges om andre dele af den nødvendige politik uden derfor at skulle opgive de principper, der stadig skiller os. Disse dages forhandlinger viser dog, at det kan lade sig gøre; der kan findes veje til fælles løsninger. Selv om man er af forskellig partimæssig opfattelse, kan man godt forhandle og finde frem til samfundsmæssigt rigtige løsninger. Jeg vil altså tillade mig trods alt at håbe, at nye perspektiver kan fødes ud af, hvad der er sket på Christiansborg i disse dage.

Derefter skal jeg vende mig til selve forliget. Det er jo ingen hemmelighed, at der i dette er punkter, som regeringen kunne have tænkt sig anderledes, og det er med samme klarhed fremgået af debatten i dag, at det samme gælder parterne på den anden side af forligsbordet. For vort vedkommende er det afgørende, at forligets resultater er i overensstemmelse med de kray, der efter vor opfattelse må lede den økonomiske politik i dette land, at forligets resultater styrker mulighederne for at bevare den fulde beskæftigelse, dernæst at forliget fremmer mulighederne for en fortsat vækst i produktionen. Det er stort set rigtigt, at de ydre vilkår hidtil har været forholdsvis gunstige for dansk økonomi. Priserne på de varer, vi importerer, har været nogenlunde stabile, og en international højkonjunktur har begunstiget afsætningsvilkårene for industrieksporten. Derimod kan man vist ikke sige, at vor landbrugseksport i særlig grad har været begunstiget, snarere tværtimod; den omsiggribende landbrugsprotektionisme har snarere bygget hindringerne for vor landbrugseksport højere. Og heller ikke dansk skibs-